

Clementina Ródenas

“El problema municipal més greu és la incapacitat per a resoldre res”

Clementina Ródenas (Aiora, 1949), presidenta de la Diputació de València i cap de l'oposició municipal de l'Ajuntament de València. L'eventual pacte entre el PP i UV la va apartar de l'alcaldia, on havia arribat amb la dimissió de Ricard Pérez Casado.

Davant la immoderació de l'alcaldia accidental, que ho era aprofitant les vacances de l'alcaldessa, el seu grup municipal va exclamar: *¿que torne Rita!*

—No, aquesta és una qüestió agafada pels pèls. A la setmana de la presa de possessió del nou govern crec que va quedar clar que al grup municipal socialista no ens podien confondre amb un braç polític i un braç armat o militar. En aquest sentit queda clar que Rita Barberà no pot evadir les seues responsabilitats ni estant en la ciutat com una muda ni anant-se'n. Ella té una estratègia: les coses que ella vol fer que les facen uns altres per ella, i així alhora provoca un desgast d'Unió Valenciana amb vista a l'absorció. Aquest era el sentit del que va dir el grup socialista: "vostè és la responsable i vostè, estiga o no en la ciutat, no pot evadir la seua responsabilitat ni inhibir-se del que s'està fent". Perquè només hi ha un equip de govern i no dos com sembla que volen fer creure.

—En tot cas, *¿Rita Barberà és responsable de les atrocitats que s'atribueixen a Lizondo?*

—No és una qüestió de responsabilitats, sinó que hi ha un cap que és l'alcaldessa per a bé i per a mal. I per tant, i d'una manera lleu, en la seua disculpa es podria argumentar que són les servituds que té un pacte, però quan un fa un pacte, i es tracta de governar una ciutat o una nació, s'està disposat o no a determinar servituds per a governar. I ací s'està disposat a qualsevol servitud. Però tampoc seria aquest el cas: la situació és fer allò que es vol però alhora que es produeisca el desgast per part dels que són objectiu d'absorció, o dels que, d'alguna manera, ja són un vot captiu del PP.

—En certa ocasió vostè va dir que seria un malson si governara Rita,

¿encara ho veu així?

—L'experiència m'està donant la raó. És un malson per al món cultural, és un malson per al prestigi d'aquesta ciutat, que ha quedat dormida pel que fa al seu avanç i el seu desenvolupament. Les proves estan ací i ella ha d'afrontar les seues responsabilitats.

—*¿L'actual corporació viu de la renda dels projectes socialistes, tal i com vostè va vaticinar que passaria?*

—Bé, ara mateix no hi ha cap projecte nou més enllà d'alguna qüestió irrealitzable, com puga ser el túnel que han plantejat alçant tot el tram del riu de Bofill. I la cosa més lamentable és que projectes importantíssims per a la ciutat, com puguem ser el desenvolupament del centre històric en col·laboració amb la Generalitat, o les vivendes socials, o el trasllat dels dipòsits de Campsa —que ja és un conveni incomplet—, o el de la Ciutat del Transport —que està inexplicablement parat—, o el de l'avinguda de França —que dorm el son dels justos—, o el plan Felipe —que va al ralenti—... Ni tan sols aquests projectes, que ja estaven ideats, finançats i adjudicats, són capaços d'impulsar-los.

—*No em negarà que el de la paella no ha estat un projecte ambiciós, milio-*

—A banda dels diners que ha pagat l'Ajuntament, siga la quantitat que siga, el que més ens ha de preocupar és el dany que fan a la projecció de la ciutat en l'exterior. Quan no hi ha res a fer, es fa un desfici com el de la micro i la macro paella o el tema de les campanes, amb la querella contra capítol de la catedral. Són absurds que redunden en el desprestigi, en una imatge absolutament negativa per a la ciutat.

—*¿És cert que l'actual corporació ha exercit represàlies contra alguns treballadors?*

—Sí, efectivament. S'ha realitzat una

actuació fora de tota lògica. És normal que tot govern faça trasllats de personal segons la capacitat dels treballadors, però és que en aquest cas se n'han fet tants i tan significatius que no es pot pensar sinó que s'ha produït un moviment basat exclusivament en la forma de pensar dels afectats. Això ens retrota a èpoques passades que no haurien de tornar.

—*¿Com definiria la política que resulta del pacte PP-UV?*

—És una política que, en part, és resultat de la crisi permanent en què es troben embolicats el PP i UV, amb les seues batalles internes respectives, i de l'interès del PP per absorbir UV, i fer recaure el desgast de la gestió sobre ella, i de l'interès d'UV de servir-se'n, cosa que sembla impossible si tenim en compte les experiències històriques. Això d'una banda, i de l'altra és cert que s'està portant a terme una política conservadora que es mostra en una sèrie d'actituds com la de les expropiacions del sòl, la del transport públic, els centres de salut, les escoles infantils, els centres cívics, la lluita contra la droga, etcètera. Són qüestions que posen de relleu que quan en una campanya electoral es tracta de crear una imatge basada en l'eficàcia i no hi ha pensament polític darrere, no és cert.

—*¿Quantes llicències d'obra negades per la seua corporació han estat atorgades ara?*

—El problema de les llicències d'obra ha d'emmarcar-se en el seu estricte sentit. D'una banda, una època determinada en què està implicat el Pla General i la seua aprovació, i que per tant hi ha suspensió de llicències. I de l'altra, una situació de control a l'hora de realitzar l'aprovació d'unes llicències, que poden ser més o menys nombroses segons l'equip que estiga governant. I en aquests moments, el que està clar, i a més comprovat pels expedients trami-

tats entre el primer i el segon semestre de l'any, és que la dreta ha fet caure en picat la concessió de llicències. Ara tracten de buscar uns altres perquè donen les llicències, com és el cas del Col·legi d'Arquitectes, que és una manera d'augmentar la burocràcia. Hi ha coses molt preocupants: quan es va avançar que les llicències es donarien sense fer els estudis pertinents i que després hi hauria una espècie d'inspecció i que aquell que incomplira la normativa seria sancionat d'una manera exemplar. Això em sembla un disbarat i una irresponsabilitat total perquè, tenint en compte el volum de llicències que es donen per a pubs, discoteques, cines i altres activitats, no hi ha un control absolut.

—*¿En quina situació es troba el polèmic solar dels jesuïtes?*

—El permanent vaivé a què ens sotmet el PP i UV fent declaracions a favor i en contra de la llicència ens fa pensar que és una manera de buscar un mecanisme pel qual l'Ajuntament adquireix un compromís —perquè l'Ajuntament és el competent per a donar la llicència, encara que és la Generalitat la competent per a definir el Pla General en última instància— i d'aquesta manera que posteriorment puguen ocasionar-se danys i perjudicis a l'empresa a la qual se li havia atorgat la llicència. En aquest sentit vam advertir a l'alcaldessa que no estàvem disposats a entrar en aquell mecanisme que podia repercutir negativament sobre l'Ajuntament. I de fet, no s'han atrevit a donar-la i haurem d'esperar al recurs interposat, encara que hi haurà el que havia d'haver: el que s'havia previst en el Pla General.

—*¿Què no funciona, segons vostè, en aquesta ciutat?*

—Funciona un nivell d'actuació propi d'una màquina, que és l'Ajuntament, i que és difícil de parar i difícil de llançar. Funciona a trossos i a mossos, però es mou gràcies a una sèrie de projectes heretats, amb un pressupost acabat d'estrenar —de les 90-i-tantes partides pressupostàries aprovades, només 18 compten amb projectes— i amb una dinàmica alentida pel que fa als temes importants per a la ciutat. En canvi hi ha molta velocitat en altres temes que no són vitals, com ara fer macropaelles.

—*¿Però hi ha alguna cosa que no funcione de manera flagrant?*

—Sí, hi ha una cosa que es palpa en l'ambient, i els interlocutors socials i empresarials ens ho fan arribar: la incapacitat per a resoldre. És el problema més greu de l'Ajuntament. No hi ha un cap o una

direcció que prenga posicions i que avance amb resolucions i presa de decisions en la ciutat. Els temes s'adormen i estan paralitzats precisament per això. I hi ha un nivell enorme de desconexió entre uns regidors i altres a causa d'aquesta sensació de falta d'organització i coordinació.

RAFA GIL

“Estem fent l'oposició que hem de fer. És una carrera de fons i els 100 metres primers els correré com crega que els he de córrer”

—*¿Creu que el pacte esgotarà la legislatura?*

—Sí, és possible. En aquests moments importen molt poc les qüestions de fons i les diferències internes dels grups. Quan a la famosa crisi de Nadal ja vaig manifestar una posició molt clara i rotunda: només es tractava d'un gest escènic, i que per tant els interessos que els mantenen units en el govern són més potents que qualsevol diferència ideològica que puguen tenir.

RAFA GIL

“Em fa gràcia qui deïfica una persona, encara que aquesta siga el secretari general del meu partit”

—*En canvi dins d'UV sí que hi ha un moviment de contestació als efectes del pacte, ¿no?*

—Sí, hi ha una situació clara, derivada del pacte, que ha fet créixer un moviment de contestació a la persona que es vol mantenir com l'home indiscutible, que realment ja no ho és, i que això haurà de de-

sembocar en algun pacte o solució, però crec que no afectarà seriosament les posicions d'interès per a l'Ajuntament. Qualsevol qüestió se subordina a una altra més important que és la de l'equip de govern.

—*¿Com valora la decisió de l'alcaldessa de fer-se un dormitori en les dependències del consistori?*

—Bé, és una qüestió menor que no deixa de ser una nota de color. Una pot dormir damunt d'un sofà amb una manta o fer-se un dormitori. El que em preocupa és la gran quantitat d'energies i temps que s'estan perdent teoritzant sobre un futur que no arriba mai. Avui mateix han presentat el pla verd de la ciutat a 25 anys vista, amb una elaboració teòrica que consisteix a crear papers i més papers que només són pèrdua de treball, temps i diners quan hi ha peremptorietats com el Parc de Marxalenes, el Parc de la Pau, el Parc Central, els parcs de barri i els jardins.

—*¿Quina utilitat li veu al Consell de Cultura de l'Ajuntament?*

—Cap, absolutament cap. És una necessitat de Rita Barberà i González Lizondo per a tractar de desviar cap a un altre òrgan de fora de l'Ajuntament els problemes que com a partits tenen amb vista als seus electors. Estem acostumats a sentir dir a l'alcaldessa que no és el seu problema i que hi ha un consell de cultura per a resoldre-ho. Un consell que no ha estat pactat amb l'oposició i que per tant no és un consell de la ciutat de València sinó de donya Rita Barberà i de don Vicent González Lizondo.

—*¿Clementina Ródenas continua sent una candidata útil per a l'alcaldia de l'Ajuntament de València?*

—En aquests moments sóc la candidata, i no m'agrada aventurar.

—*Hi ha gent que considera un error que vostè haja vingut a presidir la Diputació en detriment de l'acció de cap de l'oposició municipal.*

—En absolut. Hi ha capacitat per a portar endavant la Diputació i el grup socialista en l'Ajuntament de València. Si els diputats són regidors, els presidents de diputació no tenen per què ser menys. És una decisió del meu partit i em sembla molt correcta per convenciment i no per imposició.

—*¿Què ha passat amb el butlletí editat pel grup municipal socialista, que ha irritat tant la cúpula del PSPV-PSOE?*

—En absolut. Em causa un poc de sorpresa, encara que no li he prestat massa atenció perquè és una ximpleria, la deïficació que es fa per part d'algunes persones, perquè no es tracta de l'exègesi d'un

pensament sinó de l'oracle, i es busca endevinar el que una persona pensa. I em fa gràcia qui deïfica una persona, encara que aquesta siga el secretari general del meu partit. I per una altra part, com que això no és així, doncs no em preocupa.

—*La gent d'esquerra creu que l'oposició municipal no està fent l'oposició.*

—M'agradaria que aquesta gent en compte de parlar, treballara més. S'està fent l'oposició que s'ha de fer, i crec que les dificultats del PP i UV són una qüestió prou clara per estar tan preocupats per la meua humil persona. En qualsevol cas, aquesta és una carrera de fons i els 100 metres primers els correré com crega que els he de córrer. I els 200, també, i els 300. En absoluta sintonia amb el que pensa el meu partit i el meu secretari general.

—*El seu secretari general va dir en certa ocasió (a Madrid, si no em falla la memòria, i sent Francisco Blasco president) que les diputacions havien de desaparèixer.*

—Això no és així, en absolut. El cas és que hi ha hagut un període històric en què les diputacions van ser un contrapoder, i això va ser positiu perquè les diputacions van ser governades per demòcrates, i per socialistes lògicament, que van fer un pes important en aquest contrapoder en un moment en què la Generalitat encara tenia arrels franquistes a pesar de la transició. I és cert que aquesta

situació ha canviat totalment i que per tant no té sentit una diputació amb les mateixes funcions que l'anterior, ja que la Generalitat s'ha consolidat. I en el meu cas, és un aspecte claríssim, no sols des d'un punt de vista històric i racional sinó també per la meua pròpia història, el meu propi passat i el meu propi pensament, o les meues pròpies arrels. Ara bé, és cert que en aquests moments s'està produint una redefinició de competències quant a un procés de descentralització, perquè les diputacions queden emmarcades en un àmbit territorial intermedi de col·laboració amb la Generalitat i, per tant, d'ajuda a aquella política, a través de la llei de coordinació que la Generalitat vol dur a terme als ajuntaments. I en tant que les diputacions puguin ser elements importants al servei de la Generalitat i que puguin racionalitzar els mitjans que es tenen a mà, les diputacions tindran i tenen la seua raó de ser. Més enllà d'això, evidentment, no

en tenen perquè ha canviat totalment la història.

—*¿Això vol dir que molts dels funcionaris d'ací aniran al carrer?*

—No, en absolut.

—*M'han dit que avui mateix estaven desmuntant alguns despatxos.*

—No, no. L'única cosa certa és la redefinició. Hi ha aspectes de la gestió de la diputació que han de passar a mans de la Generalitat, perquè és lògic que siga la Generalitat la que impulse determinats programes i determinades gestions. Però també és cert que en el context de la descentralització i d'una coordinació lògica entre administracions, hi ha uns altres aspectes que poden ser descentralitzats als ajuntaments, i aquest paper el pot fer molt

posicions progressistes, i de l'altra donen protagonisme a persones que estan en posicions molt pròximes a la dreta més recalcitrant. És una contradicció que la pràctica política quotidiana posa en evidència.

—*En canvi, hi ha la sensació que la dreta s'està consolidant a València.*

—No, intenten crear un miratge, i dir que han guanyat les eleccions no deixa de ser una broma. Sobretot, perquè hi ha una candidatura que abonen 9 regidors, una altra de 8 i una altra de 13. El que sí que hi ha són uns vots prestats a un altre partit.

—*¿És cert que el seu partit encara no ha fet balanç dels resultats electorals municipals d'aquesta ciutat?*

—Crec que el balanç està fet des de fa molt de temps. I és molt senzill. En primer lloc, és evident que es guanya en nombre de vots; en segon lloc, és evident que s'augmenten 4 punts respecte a les últimes eleccions, que són les generals (passem de 33,1 a 37, 5); en tercer lloc, és evident que tenim el mateix nombre de regidors (potser n'hauríem de tenir un més, però és un altra discussió), però es perd l'alcaldia. I és perd no com una cosa diferent a l'etapa anterior sinó perquè hi ha possibilitat d'un pacte entre el PP i UV, i s'ha de tenir en compte que en la situació anterior la dreta tenia

més regidors que l'esquerra, igual que ara, i podien haver obtingut l'alcaldia en el 87. Hi havia una situació especial, un CDS amb 4 regidors que desapareix, i un partit, UPV, que és un vot progressista que en aquestes eleccions, per diversos motius, no va coal·litzat amb EUPV i es perd. Això és una anàlisi que està feta.

—*A banda de la desaparició del CDS i el pacte, ¿creu que hi ha hagut alguna classe de gestió que no ha agradat a l'electorat?*

—En termes globals, no; en termes particulars, sí. Hi ha grups d'interessos i la ciutat de València és molt complicada, per tant, és possible, però l'augment és de 4 punts i aquesta continua sent una ciutat progressista.

—*També ho era Castelló.*

—Sí, però és una situació diferent. I a València la dreta tenia els vots per a governar en el 87.

Armes de dona

Aquesta dona sòlida va començar a prendre gust a les armes quan, com a professional de l'economia, va estudiar el desenvolupament de la metal·lúrgia nord-americana. Sense aquestes nocions no hauria arribat a entendre el cas de *las colinas de San Juan*, on la sofisticació i la modernitat van ser els ingredients de la victòria. Però el valor de les lliçons fluctua en funció de les latituds, l'altura i la temperatura, i ella combat on la regla és l'excepció.

bé la diputació. En vivenda, per exemple, és lògic que siga la Generalitat la que porte una política i la desenvolupe, però també és cert que no té sentit que la Generalitat estiga gestionant un parc de vivendes. I això es pot fer molt millor a nivell local.

—*El PSPV-PSOE va guanyar la Generalitat des dels ajuntaments de les capitals. ¿El fet que la dreta estiga governant a València, Castelló i Benidorm respon a una idèntica estratègia?*

—Sí, la dreta té una estratègia de mimetisme quant als plantejaments, i és un greu error històric perquè els cicles no són els mateixos, i quan un planteja una estratègia política amb un canvi en el temps tan important s'equivoca. La situació en aquests moments és molt clara pel que fa a l'estancament del seu creixement de nombre de vots, i a més és conseqüència també de la difícil situació d'un partit que per una banda vol centrar-se i tracta d'abanderar moviments que corresponen a

Miquel Alberola